

SZARVASI UJSÁG.

Képes hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 5 frt. — kr.
Félévre 2 frt. 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 25 kr.

Egyes szám ára 10 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, vasárnap.

Az előfizetési pénzek, úgy a lap szellemi részét
illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra
címzendők.

A nyílt-térben minden garmondsor díja 25 kr.

HIRDETÉSEK

jutányos áron vétetnek fel.

A hirdetések az „Árpád” irodalmi és nyom-
dai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket el-
fogad Mudrony és György hirdetési irodája Barátok
tere 3. sz. Athenaeum I emelet: továbbá A. V.
Goldberger, servitater 3. sz. alatt.

Néhány szó a polgári házasságról.

A különféle felekezetek, de különösen a róm. kath. egyház házassági joga által okozott azon viszásságok, hogy úgy mondjam anomaliák megszüntetésére, melyek a házassági jog körül előfordulnak, legalkalmasabbnak tartják a polgári házasság behozatalát, illetve annak megvalósítását.

Hazánk alkotmányának visszaállítása után nem egyszer hozatott ez az országgyűlésen elő, sőt a legközelebbi multban ki is mondatott határozatilag, hogy a polgári házasság minél hamarabb behozassék, s utasított is úgy az igazságügyi, mint a vallás és közoktatásügyi miniszter, hogy erre vonatkozólag törvényjavaslatot terjeszzenek elő.

A polgári házasság kétségtelen, hogy mindazon — eddig napi renden levő anomaliákat, melyeknek oly bő forrása és termékeny talaja a különféle vallásfelekezetek egyházi törvényei s a róm. kath. egyház privilégizált állása, melylyel házassági ügyekben bírskodik — megszüntetendi.

Hazánkban, hol a hitfelekezetek egyházi törvényei mind érvényben vannak, mivel az állam egy vallásfelekezeti séget sem akarván megsérteni, kimondá, hogy mindenkinek házassága saját vallásának törvényei szerint bíraltassék el: szentesítve lett azon jogi absurdum, hogy a házasság egyik részről felbontottnak, másik részről fel nem bontottnak tekintessék; szentesítve lett azon másik absurdum, hogy a katolikus egyház egy némely házasságot érvénytelennek, s az abból származott gyermekeket törvénytelennek tekinthet, míg a protestáns s egyéb hitfelekezet ezen házasságot mint érvényest, s az abból származott gyermekeket mint törvényeseket tekinti, mert mindenkire saját vallásának canonai az irányadók, s minden hitfelekezet saját szabályai és joga szerint tekintheti s vizsgálhatja a házasságot.

Igy tehát egy férjnek 3—4 felesége, s egy nőnek viszont 3—4 férje lehet.

Ezek megszüntetését célozza a polgári házasság, mely bár az egyház befolyása alól csak a házasság jogi oldalát veszi ki s adja az állam körébe, míg a házasság vallás-erkölcsi s eszményi világát — mint a hova az állam a maga könyszereszközeivel nem férhet — az egyház körében hagyja mégis az egyház részéről a legkülönbélebb színekben tüntetetik fel, a legborzasztóbb következményekkel kapcsolatik össze s legellentétesb magyarázatoknak tárgya.

S mind csak azért, mert a hierarchia, mely jónak és hatalma fokozására célszerűnek vélte a középkor sötét századaiban a házasságot polgári jellegéből kivetköztetni s azt szentnek nyilvánítva saját körébe vonni, most midőn azt ismét polgárisítani s így az egyház befolyása alól emanczipálni az emberek erkölcsi jóléte, a kor iránya, a felvilágosodottság s az állam tekintélye kívánja, sőt követeli, érezve és tudva, hogy ez hatalmának egyik sarkkövét képezi, nem riadva vissza semmitől, a hatalomszerzés és fenntartás — középkorban célszerűnek bizonyult eszközeivel mindent elkövet, hogy a polgári házasságnak visszahozását megakadályozza, vagy ha ez nem sikerülhet, a legborzasztóbb és rettentőbb színekben fellüntette, legalább népszerűtlenné tegye.

Hogy ezen céljuk mennyire sikerül, meghatározni, vagy körvonalozni nem tartom magam hivatottnak, elég hivatkoznom arra, miszerint az egyház még sehol sem bírta megakadályozni a polgári házasság bevetelét, illetve ennek érvényre emelését, mert ez nem olyan mint a találmány, melynek elterjedése sikerétől feltételezett, ez már magában rejti jótékony-ságát, nem a vallástalanság szüleménye, melyet az egyház oly nagyon hangsúlyoz, mert a hit ép úgy

meg van most is a keblekben, mint a fennen dicsért és magasztalt középkori századokban, csak hogy most a vallás ment a fanatizmustól, nem is a politikai pártok küzdterén a parlamentben ringott bölcsője, mert ekkor terjedése és jótékonyága viszonylagos lenne: hanem a tiszta erkölcs, a mindennapi szükség okozta fejleménye a társadalomnak, ezt pedig sem el nem öli, sem népszerűtlenné nem teszi az egyháznak semminemű fegyvere és érve, mert ez a kor követelménye és a felvilágosodottság szüleménye levén, benne áll az emberiségben.

De hogy az egyház magának vindicalja az egész házassági jogot, ellenzi még magának a házassági jognak is történeti fejlődése.

A házasság ugyanis régibb levén, mint akár a róm. kath. egyház, akár bármely más hitfelekezet, tisztán polgári intézmény volt, szabályozva a kor kívánalmaihoz és szokásaihoz az államhatalom által egész a 11—12-ik századig, a midőn az egyház — hatalma teljében — azon elv alapján, hogy minden jognak forrása a pápai kebel, hova azok mindegy szekrénybe vannak zárva, minden az állami életre s fejlődésre fontosabb funkciót — ezek közt a házassági jogot is — egyházi törvényei körébe vont, s canonainak ereje fölülmulta a világi hatalom minden törvényeit.

Az idők változtak, a reformáció kivezette az emberiséget a vatikán egyiptomi sötétségéből, az állam is emancipálta magát a római curiától s az „in serino pectoris papae“ nem zárja magába többé az államkörébe tartozó jogokat, a házasság is polgárilag köt-

tetik a művelt Európa $\frac{3}{4}$ -ed részében, s hogy ebben mi sem maradunk hátra, mutatja országgyűlésünk fentebbi határozata s követeli a közvélemény.

Az egyház befolyásának és működésének tere az ember eszményi, belső világa, erkölcsisége. Az által, hogy a házasságnak valláserkölcsei oldala mellett, melynek fejlesztése, nemesítése, kétségkívül az egyháznak egyik legszebb feladatát képezi, még annak jogi oldalára is befolyást akar gyakorolni, s maga akarja szabályozni, rendezni és befolyásolni az emberi élet egyik legfontosabb mozzanatának jogi alakulatait: államot alkot az államban, mert saját maga alkotta államában hozván törvényeit, a világi államban alkalmazza; már pedig államot alkotni az államban nemcsak ferde felfogás, de tekintve az államot mint szerves egészet, nem is szabad, ellenkezik az állameszméjével, céljával, méltóságával, határain belül tőle független oly valamit tūrni, mely másutt és mások által hozva törvényeit itt alkalmazza, azt nem tūrheti az állam hogy kivüle bárki más törvényeket hozzon, törvényeket életbe léptessen s alkalmazzon, nem engedheti meg, — mert tiltja polgárainak jóléte — hogy nélküle más valami befolyásolja a jogi élet egyes phasisait, az ember életének legfontosabb jogi mozzanatait, s ha mindezeket meg nem engedheti, hogy engedhetné át a felekezetiiségnek azon intézményt melyre egész sora a polgári állapotoknak van építve, melyek közvetve és közvetlen érintik az állam érdekét, hogy lehetne az államra közönyös, hogy nélküle és minden megkérdezése nélkül egy felekezet által szabályoztassék

T Á R S A G

Szikrány Ferencz tüzoltóparancsnok kalandjaiból.

Minden évben egyszer, kisasszony havában
Esik a szent bucsú a radnai várban,
Sok nép lepi ekkor el az utcák terét,
Este pedig bál van, husz vás az ánterét.

Messze vidékről a hívők utra kelve:
Porfedte ruhában jönnek énekelve.
Elöl egy vén kántor diktálja a rigmust,
Magasra emelvén a faragott Krisztust.

Nemcsak az jön ide, a ki üdvöt keres,
Egész vásár van itt, ember, állat, vegyes.
Itt láthadd a Spenczel Béla paripáját,
A mint mutogatja az oldalbordáját,

Ez a ló, mióta anyja tejét szopta,
Mindig eladó volt és ezt úgy megszokta,
Hogy mikor a vevőt közeledni látja:
A száját — magától — előre kitéti.

Itt egy kócsagtollas csizmadia-legény,
Hóna alatt mézes szivet czipel szegény,
Melynek az van írva cifra oldalára:
„Koporsóm zártaig tied vagyok Sára!”

Ott sebesen kering a Ringlispil-malom,
Siessünk, felülni épp' most van alkalom.
Egy fess baka-káplár — ha a szemem jól lát —
Mar fel is ültette a pap szolgáját.

Mint szerettem én is, gyermekévet járván,
Ülni krokodilon és tengeri dámán,
Mely a levegőben szállott velem körbe,
Azt híven, hogy többé nem jutok a földre.

Komédia előtt csintalan diákok,
Egy öreg majommal szivatnak tubákat.
Majd a tömött utcát megnyitja egy legény,
Pandurok kergetik, vér csurog a fején.

Tekintélyek közül egyet honn nem kapnál,
Mind ebéden vannak a papista papnál.
Nyugalmazott törzstiszt, jegyző, bíró, fiskus,
Vériért ugyancsak dicserik a Krisztust.

Radnai tüzoltók rég vártak e napra,
Hogy összegyűljenek diszes gyakorlatra,
Most lesz jó alkalom mutatni a népnek,
Hogy az „e g y“-re mindig ballábukkal lépnek.

Edzék is magukat nappal úgy, mint éjjel,
Hogy jó hiriük menjen a vidékre széjjel,
Volt a ki napokig nem evett, csak levét,
Hogy szűk ne legyen a ruhája, ha nevet.

Nem hagyá csüggedni őket a nagy eszme:
Rendszeres tüzoltást terjeszteni messzre.
Kifut a kovász is — fazékból — ha erjed,
Minden jó csak úgy jó, hogy ha e! is terjed.

azon intézmény, melyből a hitvesek kölcsönös s a szülőknek gyermekeik iránti személyi és vagyoni jogai folynak, hisz az államnak mind ilyeneket, mind ezeket magába mint gyupontba kell egyesítenie, mivel az onnan kiáradó meleg jótékonyabban, üdítőbben, fejlesztőbben hat a társadalomra.

Annak kimondása által, hogy minden házasság — tekintet nélkül a felekezetiiségre, — az államhatalom által kirendelt vagy kijelölt közegek előtt kötéssék, s mind keletkezése, jogi hatálya és megszűnési módjaira nézve állami törvények által szabályoztassék: ez a polgári házasság; az állam, az egyházat tulajdonképeni körére szorítva, sokkal belterjesebben működhet célja felé, a nélkül hogy kioltaná a vallásos érzületet az emberekből, mert csak a papi uralmat tereli medrébe, nem is mótelyezi meg az erkölcsöt mint ellenségei hirdetik, mert „holtomiglan holtáiglan“ köttetik. s az egyház ezután is csak oly őre lehet a vallásnak és erkölcsnek mint most vagy ezelőtt, hogy kivételkép egyes meghatározott esetekben felbontható nem lehet mótelye az erkölcsnek, mert csak alapos indokokok s a kir. törvényszékek előtt szabályszerűleg lefolytatott válóperben hozott s hivatalból a legfőbb forumig felebbezett ítélet alapján — mely ítélet gondoskodik a nőről, a gyermekekről — bontathatik fel, s engedhetik meg a feleknek új házasság kötése.

Nincs érv, mely a polgári házasság ellen bizonyitana. maga a tapasztalat mindenütt czélszerűnek s az állam érdekének megfelelőnek a polgárok boldog-

sága előmozdítójaok találta s ismerte el. Csakis ez indoka, hogy a katolikus Olaszország is életbeléptette, hol pedig a vallásfelekezetek nem oly tarka szinben és nagy mérvben vannak képviselve mint nálunk.

A polgári házasságnak 3 neme van, u. m.: a türt-, pót- vagy szükségbeli, mely csak akkor fogható helyt, ha a vallásos szertartás szerinti esketés, az egyház részéről megtagadtatik; a szabad vagy facultativ, azaz a feleknek tetszésükre bizatik akár egyháziilag akár polgárilag kötni a házasságot, végre a kötelező polgári házasság, azaz csak azon házasság tekintetik érvényesnek, mely polgárilag köttetik.

Szabadságukban áll a feleknek egyháziilag megáldatni frigyüket, de egyháziilag frigyét kötni ott hol a kötelező polgári házasság van érvényben nem szabad, mert az állam úgy tekintené mint meg nem kötöttet.

A polgári házasság behozatala, illetve életbe léptetése az anyakönyveknek polgári kezelését is magában involválja, mely által azon egyrészt visszaélések, másrészt pedig kellemetlenségek lennének megszüntetve, melyeknek a közönség mai napság ki van téve.

Igaz, hogy a polgári házasság által a katolikus egyháznak suprematiája támadtatik meg, de a támadás jogos és kívánatos, mert csak ennek következtében adható meg az egyháznak mi az egyházé s az államnak mi az államé.

Szikrásy Ferkó sem aluszik most délig!
Köszörülteti a mászó baltik élit;
Járatja legényit négyes, ötös sorral,
Véröket izgatja egri vörös borral.

Ismeri ő már az emberek gyengéjét,
Azért is méreggel nem öli epéjét.
Tüzoltók szorgalmát borral viszonzza,
Ez a mágnes, a mi őket összehozza!

Radna alatt van egy nádfedelű csárda,
Oda jár Szikrásy, de nem multságba.
Felül holdas estén annak tetejére
S ujjával terveket rajzol tenyerére.

Rettenetes komoly arcot ölt magára,
Mint pap, ha misézni lép fel az oltárra.
Izzad az üstöke, fő az agyveleje,
Attól lehet félni, hogy elsül a feje.

Faláról a csárdát így nevezték „Rókás“,
A vegyész volt benne Pápaszemes Jónás.
Csárda e disznevet csak azóta nyeré,
Mióta tüzoltók jártak inni belé.

A gyakorlat napján dagadó kis zászlók
Lobogtak az ólon, el messze kilátszók.
V e r e s egyik végén jelenté a tüzet,
Ott lesz leghevesebb már ma az ütközet!

Másik végén erős szelet mutat a k é k,
Hogy ez feltámadjon, no hiszen csak az k é k!
G y á s z s a l van bevonva a széles ólajtó:
Hogy benn sok marha van kifutni óhajtó.

F e j é r jelent utat, mely a vízhez vezet,
Több szint tüzoltóknál nem fest a képzelet.
De mert titok tartó ember ugyis ritka:
Elmondom, miben állt a Szikrásy titka.

„Tegyük fel, hogy égne az ól egyik vége;
Ekkor az oltóknak fő kötelessége:
Az égő részt hagyni s környezetét védni!“
Kár, hogy ilyen szabályt nem tanultunk még mi!

Igy történt tehát, hogy a gyakorlat alatt,
Az ól egyik része locsolatlan maradt.

Egy hunczut azonban — kedvezek nevének —
Megtudta titkát a Szikrásy tervének.
S úgy rakta meg az ólt kanócczal, csepűvel,
Mint mikor a szakács nyulat spékkel túvel.

Immár a vendégek a „Rókás“-hoz gyűlnek,
Áll a gyerek s férfi, le csak a nők ülnek.
Távolban megcsillan Szikrásy dandára,
Lépkednek hetykén a Radetzky marsára.

Közeleg a csapat kibontott zászlóval,
Hatvanöt szivattyus huszonkét mászóval.
Elöl a parancsnok, nagy fejét felvágva,
Nem nézne most földre, akármibe háгна!

A diszmenet végén jön az öreg Kormos,
Sziverősítőül egy akó bort tol most.
Régi cseléd ő a Szikrásy-családnál,
Szolgált már a Feri ténsur nagyapjánál.

A vándorszínész.

H I R E K.

— **A szarvasi nőegylet** által f. hó 6-án rendezett felolvasó-estély nagy közönséget vonzott a főiskolai díszterembe, melynek tulnyomó része nőkből állott. Az estélyt Oláh Miklós ur nyitotta meg humoros versével, melynek tárgyát egy vidéki tüzoltó-parancsnok kalandjai képezték. — A komikus részletekben gazdag költemény folytonos derűlttségben tartotta a közönséget. A művet egész terjedelmében lapunk mai táczája hozza. E felolvasást Néher Paula kisasszony éneke követte. A kisasszonynak hámulatlan finomságu alt hangja, kezesetlen, könnyed előadása, elragadta a közönséget. Schubert egy szép dalát s több népdalt énekelt a kisasszony, Moravcsik Géza ur zongorakiséréte mellett, minden egyes darab után szünni nom akaró tapsokat aratva. E pont után Sipos Sándor ur felolvasása következett, ki őszi merengését olvasta fel a fűzfapoétákról és vénülő szép asszonyokról. A humoros hangon tartott felolvasást tapssal jutalmazta a közönség. — Végül Dancs Ferencz ur, az ismert hegedü-virtuóz adott elő egy műdalt s több népdalt Moravcsik Géza ur precziz zongorajátéka kíséretében az ő szokott, magvas művészi bravourjával. Moudanunk sem kell, hogy a valódi műélvezetet nyújtó hegedüjátékot a közönség nagy tetszéssel fogadta, s többször megújraza. — Az előadások befejeztével a hölgyek nagy része visszamaradt, de a férfi-ifjuság zöme, bizonyára tájékozatlanság folytán, eltávozott, úgy hogy a tervbe vett társasestélyen mindössze 4—5 fiatalember vett részt, kik aztán a nagyszánu hölgytársaságban kitünően szórakoztak különféle társasjáték között. A kedélyes, élénk szórakozás fél 11-kor ért végét.

— **Sajátságos szokás** az városunkban, hogy az utczei lámpákat az esetben, ha a naptár holdvilágot jelez, egy világért meg nem gyujtanák. Lehet borús vak sötétség, mind-egy! Ha a naptár világosságot jelez, a lámpákat felgyujtani

tilos. Így volt az a mult hét több estéjén keresztül. A szép holdvilág a fellegek közé temelkedett s a publikum vak sötétben tapogatózott végig az utcán. Elismerjük, hogy a vállalkozónak jó gseft lehet ez a körülmény, de mikor közintézményről van szó, ne a vállalkozó érdekei tekintessenek s jövőre hagyassék meg, hogy a lámpák, kivéve az egészen tiszta holdvilágos estéket: mindenkor meggyujtassanak.

— **A tűzok-utca** tudvalevőleg egyike a legélénkebb forgalmi utcáknak. Ha jól emlékezünk, tervbe is volt véve, hogy valamikor téglajárda építtetik rajta; de ez a „valamikor“ igen kétes terminusnak kezd behizonyulni, s bizony ma is csak egy szál ütött-kopott palló szalad végig az utcán, a mi sáros időben vajmi kevéssé felel meg a czélnek, mert a jövő-menő publikum kénytelen itt is, ott is letéregetni. Mind e tényeket azért hozzuk fel, hogy reá mutassunk a kettős palló szükségességére, ha már téglajárdára nem telik, a mit különben szivesen elengedünk, tapasztalva, hogy a téglajárdák mily silányaknak bizonyultak úgy szétporló anyaguk tekintetében, mint azon körülménynél fogva, hogy a sártól sosem tisztíttatnak.

— **A fuvarosok** zsarolása már-már türhetlenné kezd lenni városunkban. Ez a faj hallatlan módon zsákmányolja ki sáros időben a közönség szorultságát. Egy öl fát például ma napság 3 frtért szállítanak be a Körözsön tülről; s a vasutól száz kilogramm teherért 1 frtot kérnek, ugyanannyit, mint amennyi tekkora súlyért Budapestről Szarvasig fizet az ember a vasuton. Mindezen anomáliáknak oka pedig közutaink elhanyagolt voltán sarkallik, mert tény az, hogy legélénkebb közlekedési utunkon, a fő-utcán, valóságos kin a kocsiközlekedés, a mit aztán a fuvarosok kellőképp kizsákmányolnak. Reméljük, hogy — ha már ez őszön nem is — de kora tavasszal ki fog kavicsoltatni főutezánk, a kiáltó szükséghez képest; mert ha ez továbbra is mellőztetik: teherszállítás tekintetében a vasutal alig nyertünk valamit, mert a mit a

Az öreg is magát kinyalta igazán,
Sisak volt a fején, balta az oldalan,
Arcza ugyan nem vonz ifjúkori bájjal,
De azért a haját megkené friss hajjal.

Neheztelt, ma Kormos szörnyen az urára,
Hogy bárány-bekecset nem vehet magára:
Ugymond: „E sisakkal milyen csúffá tőnek,
Elmehtnék benne madár-ijjesztőnek.

Harsog a sok rézkürt, pönög a czimbalom,
Benn van már Szikrásy hada az udvaron.
Ugy mozognak körbe, miként a czirkalom.
Jaj annak ki téveszt! nincs neki irgalom!

Szikrásy pedig, mint legkiválóbb ponton:
Sátorát felüté egy nagy szemétdombon.
Ocska meszelővel onnan mutat irányt,
Hol a kezével int, hol nagyokat kiált.

A rézsipon dudál, lába toporzikál,
Így tesz a kakas, ha jérczék közt kurizál!

Hogy hajlik szavára sok daliás alak!
— Válogatott ez mind, nincsen köztük salak —
Villám ég szemükben, villa van kezükben,
Rettenetes harczot forgatnak eszükben.

Reszkess vén épület! ha ezek rád törnek,
Az élők sorából mindjárt kitörülnek!
Csak falad hagyják meg, azt is hirtudónak,
De szerencsés, a ki nem született ólnak!

Egy erős rohammal az ól tetejére,
Juta Szikrásynak huszonkét legénye.
Kapaszkodnak, csúsznak, olykor le is esvén,
Így csüng a piócza beteg ember testén!

Döngetik a létrát, vetnek kötél, horgost,
Majd agyonütötte a vasmac-ka Kormost.
Ha sisak nincs fején, a kétágu remény,
Szelelő lyukat vág a feje tetején.

A kéményen állott csövezető Póka,
Kövér, puffadt arcú, mint egy borjufóka,
Olykor félretartja a vízszóró csövet.
S oda puskáz, a hol legsűrűbb a tömeg.

Mondanom sem kell, hogy a mutatvány tetszett,
Tapsolt a közönség, de most jön a legszebb!
Kilép a fényképész, hogy megörökítsé
E szép jelenetet s majd többszörösítse.

De midőn a géppel tüzoltókra czéloz:
Egy kovács-legény, ki ottan karazéroz,
Éppen akkor futott keresztül a téren:
Mikor a fényképész ezt mondta, hogy: „Kérem!“

És a kovács-legény piszkos czifferblattja,
Ragadt az ezüsttel bevont üveg-lapra,
Próbálják másodszor, de ez sem sikerül,
Mert tüzoltók arcza mosolyra kiderül.

Valaki feléjük hajított egy laptát,
A mitől mindnyájan fejüket elkapták.
Hiába kiabált Szikrásy, hogy: „Jápták!“
Vigyorgó arcukat már a kék ég felé fordíták.

vasutí szállításon megtakarítunk: azt elfizetjük fuvardijban. Ajánljuk ez igen fontos ügyet a városi képviselőtestület figyelmébe kellő megoldásul.

— **Halmayné** asszony, a városunkban előnyösen ismert kedves művésznő, mint a „Szegedi Naplóban“ olvassuk, rohamosan meghódította a szegedi színi közönséget. Halmayné ugyanis ez idén játszik először Szegeden, s mint új jelenség, kétszeres érdeket kelt ott. A közönség minden felléptét bokrétaözönnel és tapssal jutalmazza, mik a derék művésznő méltán megilletik.

— **A békésmegyei** agarász-egylet f. hó 6-án tartá Csákon évi rendes közgyűlését. Beliczey István volt elnök tisztségéről lemondván, elnökül Geiszt Gyula, alelnökül Szucsú Béla, titkáruul Fejér Béla, pénztárnokul Bartóky László s állandó bírálólul Sztraka Gy. választatott meg. Beliczey István tisztebeli elnökül kiáltatott ki. Az agarverseny f. hó 7-én tartatott meg ugyanott, mely alkalommal az első díjat Geist Gáspár „Tigris“ nevű agara, a másodikat Geist Gyula „Füreg“-je nyerte. Az első díj 100 frt értékű thea-service, a második 50 frt értékű dohánykészlet volt. A társaság elhatározta, hogy a farsangon az egyleti pénztár javára B.-Csabán táncvigalmat rendez.

— **Megyénk** területére az idén összesen 474 db vadászati jegy szolgáltatott ki, a mi szerfelett csekély szám s a vadászati adó magas voltának kifolyása.

— **A Békés és Csaba** közt tervezett vasutvonal a közgazgatási bizottság legközelebbi ülésén szóba hoztatván; az ügy egy külön bizottságnak adatott ki tanulmányozás s véleményes előterjesztés céljából.

— **Városunkban** Vitális Pál lakatos tavaly két sajátállományu gépet, egy csatornavájót s egy gátemelőt készített s mutatott be modeliben a magyar kormánynak oly kérelemmel, hogy neki ezek létesítéséhez segítyt és azután szabadalmat

adjon. A miniszterium a gépeket véleményadás végett a megyei gazdasági egyesülethez utasította, melynek egy, e czélra kiküldött bizottsága megvizsgálván a gépeket, az eszmét helyesnek találta, hűnem a gépek létesíthetőségét a primitív mo llemek után megítélni nem képesek, nem ajánlhatta határozottan, csupán némi utasítást adott a gépek javítására, s a találónak uémi pénzbeli segítséget szavazott meg az egyleti pénztárból. Vitális azóta, mint értesülünk, nem hagyott fel gépeivel, hanem az utasításhoz képest javítva azokat. egészen elkészítette és Szarvason fel is állította, a kormánytól pedig 15 évre kizárólagos szabadalmat nyert rájuk. Még eddig nincsenek kipróbálva, de ha a próba használhatóknak fogja bebizonyítani, akkor a gátépítéshez nagyon hasznos eszköz fog a közhasználatnak adatni át bennök. A gépek gőzerőre vannak alkalmazva.

— **Sárréti vasút.** Cavalier Edmund a bihari vasutakat építő angol társulat megbízottja Békésvármegyének konkrét ajánlatot tett egy sárréti vasutvonal kiépítésére nézve, mely Szeghalom, K.-Ladány, Vésztő és Füzes-Gyarmat községeket érintené. A megyétől nem kíván egyebet, mint hogy a közmunkaváltságból 10 évre évenként 10.225 frt segítyt adjon. A vasuterv tanulmányozására és a megyebizottság elé terjesztendő javaslat készítésére Jancsovics Pál alispán elnöklete alatt Kalnár Mihály, Ormos János, gr. Wenckheim Géza, b. Wenckheim József, Wodianer Albert, Holczer István, Farkas Béla, Kovács Mihály, Zsilinszky Mihály, Szeghalom, Vésztő, K.-Ladány és Füzes-Gyarmat község bírái, Haas József kir. főmérnök és Gallacz János kir. folyammérnök-ből álló bizottság küldetett ki.

— **Fő drengés Zágrábban.** A dunántul f. hó 9-én nagy mérvű földrengések voltak. A földrengés Zágrábban volt legnagyobb itt a földrengés okozta szerencsétlenséget egész terjedelmében még nem lehet áttekinteni. A városi tanács által

Erre a fényképész kezdett dühös lenni,
Praeparál, harmadszor fog még próbát tenni.
Szikrásy is hátra fordul haragoson:
„A ki egyet moc/czan, rögtön megtaposom!“

Mikor a műtétnek sikerrel vége lesz,
Akkor veszik észre, hogy lángol az eresz,
Onnan a tűz gyorsan felcsap a tetőre,
Alig volt idejük megfutni előle.

Hogy esett, hogy csuszott ki hasra, ki orra!
Bezzeg nem ügyelt most egyik sem a sorra!
A segédtsízt pedig, vitéz Aczél Gyurka,
Magát ijedtében a nád alá fúrta.

Pedig nem egy látta, hogy füstölt az eresz,
De nem mert szólani, hogy csunya képe lesz.
Kelő tüzet lehet kézzel is elverni,
De ők sajnálták a keztyüt bekeverni.

Bámul a közönség s hallgat mint egy néma,
Azt hiszi, hogy mindez kiszámított tréfa.

Víz pedig már nincsen sem kutban, sem kádban,
Igy járt Csóri is a nagyidai várban!
Annak is akkorra fogyott el a pora,
Midőn nyakán volt az ellenség táborá.

De azért Szikrásy nem vesztí el esztét,
Küldi a városba legényit szertesztét.
Basszbariton hangján nagyokat kurjantott,
Hogy hozzanak rögtön vízzel teli lajtót.

Egy a harangozót keresi, — hiába!
Dinnyét szedni van az öreg pap tagjába.
És a torony kulcsát oda is elvitte,
Mondják neki: „Tűz van!“ — de még el sem hitte.

Mig haza jött addig a csárda leégett,
Diszgyakorlat nem ért soha ily bús véget!

A nagy szégyennél csak az volt a szomorúbb,
Hogy a kövér Póka a kéménybe szorult.
Ijedtében azon akara lecsúszni,
S kötéllel a lábán tudták csak lehúzni,

Most a segédtsíztet keresik, hogy hol van?
Bizonyosan megsúlt valahol az ólban!
De a padláslyukon, hol paprika száradt,
Látnak kalimpálni két sovány lábszarat.

Lába mellett csüngött a mentő kötele,
Azon akart jönni, de benn szorult feje,
Vagyis a sisakja, mely vala rézüstből,
Szegényt alig tudták kihuzni a füstből.

Hogy ha el nem vágják a sisakja szíjját:
Társai azóta érzenék a híját.

Kérditek, hogy szorult ő a lyukba bele?
Nagyobb volt sokkal a sisakja, mint feje.
S hogy mégis a sisak fejbúbján állott,
Onnan van, mert abba varratott bőrhálót.

Ugymond: „Bolti sisak nem való csak úrnak,
S egy kopott rézüstből kalapáltat ujat.
Eleje, hátulja hegyes volt, mint csónak,
S hátran használhatnák gyerekkoporsónak.

Ha tejes köcsögöt láttál karó hegyén,
Ráismersz hősömre sisakkal a fején.
Ilyenbe járhatott hajdan Don Guihóte,
Én még ma is kétlem, ha nem azé volt-e?

De válamint tenger mélyéből a koráll,
Az én dalomból sem hiányzik a morál,
„Bajból menekülni jobb ut az egyenes!“
Eddig van a nóta, olvasóm itt ne vess!

rögtön megalakított bizottság 500 ház összedőlését konstata-
 A lakosság reifenetes rémülettől eltelve egész nap az utcá-
 kon járt-kelt. Attól félnek, hogy újabb lökes következik, mely
 a megrepedt házakat is összedöntheti. A köztéren sátorok
 állítottak fel a számos kiszállásolt család fölvetelére. A nyil-
 város épületek közül főleg a székesegyház szenvedett sokat,
 egyedül ebben több mint félmillióra becsülik a történt kárt.
 Sokat szenvedett továbbá a Márk és Mária-templom, úgy hogy
 mind a kettőt le fog kelleni bontatni. Az egyetem a hadpa-
 rancsnokság épülete, a zsidó templom, a magyar dohánygyár-
 hol számos sebesülés is történt. Az itt emondottak megköze-
 litő képet adnak a város pusztulásáról. A ban rögtön értesíté
 a horzasztó szerencsétlenségről a királyt, kitől még a délután
 folyamában válasz-sürgöny érkezett, melyet a tartománygyü-
 lés esti ülésében az elnök felolvasott. A táviratban a király
 fájdalmát fejezi ki a nagy szerencsétlenség fölött, mely a hor-
 vát fővárost érte s ielhivja a bánt, hogy rögtön tudassa vele
 mit kell tenni a szegényebb néposztály inségének enyhítésére.
 Horvát- és Tótország egyéb tájairól is számos jelentés érke-
 zett a földrengésről, úgy látszik azonban, hogy a katasztrófa
 központja Zágrábban volt.

— A szarvasi nőegylet f. hó 20-án a Kaszinó helyis-
 gében tánczczal egybekötött estélyt rendez. A siker bizonyára
 teljes lesz, tekintve a nőegylet által rendezett mulatságok irá-
 nyában több ízben tapasztalt érdeklődést.

Képünkhöz.

Képünk a nyomoruság tragikomédiájából ábrá-
 zol egy sajátságos jelenetet. A szegény kósza színész.
 ki a vidék valamelyik harmadrendű truppjával járja
 a világot, szerepére készül. Egy hős várurat kell ját-
 szania, legjobb szerepét; gonddal gyakorolja tehát
 magát benne. Biborpalástja (a színházi ócska veres
 függöny) nincs kéznél; mit sem tesz, nyakába ka-
 nyaritja felesége kötőjét s úgy vág állásokat a tört
 tükör előtt. Lolke a büszke lovagkorba szárnyal, ép-
 pen leányát tagadja ki örökébül, ki valamelyik vándor-
 daldalokba szeretett; egy oly hatalmas úr, mint ő,
 nem engedheti a messaliancot; a gögös pompának
 semmi köze a szegénységhez. — A lángoló színészre
 fájó mosolyly tekint felesége, gondolva magában:
 jobb volna bizony, ha kitagadás helyett — egy kis
 meleg ételt szerezne leányodnak. De ő nem látja a
 való vigyorgó képét, a művészet hatalma messze ra-
 gadja! Hála korunk méltányló szellemének, ma már
 minél kevesebb van az efféle rémszínész alakokból;
 mert a ki valóban művész: talál megfelelő működési
 kört és méltánylatot, s a ki csak menedéknek tekinti
 a szini-pályát, az ma már nem játszik Moor Ferenczeket
 és vár-urakat, hanem színlapot hord és színpadot seper.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Sipos Soma.

H I R D E T É S E K.

INGYEN

és bérmentve küldetik bárhova a

legújabb női-ruhakelmék

nagyválasztéku mintagyűjteménye ármegeggyezéssel

HAMBURGER ADOLF

divatáru raktárából, koronaherczeg-uteza 10. sz.

BUDAPEST.

Bérleti hirdetmény.

A szarvasi kisedővoda tulajdonát ké-
 pező, piacz-téri, Benczúr-ház mellett levő 400
 négyszög ölnyi üres telek, mely kerti mivélés
 alá, luczernásnak, vagy raktárhelyiségnek al-
 kalmas, több évre bérbeadandó. A feltételek
 t. Grosz Armin ovodai pénztárnok
 urnál tudhatók meg.

Szarvason, 1880. nov. 7.

Sipos Soma,

mint az ovoda-egylet elnöke.

É l e t e t é s e g é s z s é g e t

ismét visszanyerve!

B r a i l a (Rómánia.) Hoff János urnak, Bécs. Kérek gyorsan 13 palaczk HOFF JÁNOS-féle maláta egészségi sört
 s három zacskó (kék papirosban) nyakoldó malátamelliczukorkát, miután a hölgy, kinek ezen Hoff János-féle
 egészségi-sör rendeltetve van, valóban e nélkül már nem is élhet, legalább e nélkül egyetlen
 egészsége napja sem volna. Mély tisztelettel Borgheti A.

A csaknem minden európai állam cs. kir. udvari szállítója Hoff János urnak cs. kir. tanácsos, a koronás
 arany érdemkereszt tulajdonosa, a főbb porosz és német rend lovagjának. Bécs Gyúrhelyiség: Grabenhof
 2. Gyári raktárhelyiség: I. Graben, Bräunerstrasse 8.

Gyógy-jelentés: A schleswigi cs. kir. osztrák tábortórákórházak igazgatóságának jelentése. — Az alfesti szervek
 működésének renyheségénél, idült hurutok, nagymérvű nedv-veszteségek és lesóványodásnál a Hoff-féle malátakivonatsör mint
 kitünő gyógytápszer működött. Minden megfigyelt esetben igen szívesen fogadott tápláló és erősítő szernek s üdvös
 hatástól kísért italnak bizonyult. Gayerfeldi Pirz, őrnagy cs. kir. biztos.
 Dr. Mayer, ezredorvos.

Főüzlet és központi iroda: IV. váci-utca 18. sz. „Peking városához.”

Fiókok:

IV. kerület kigyó-tér,
„A theanóvényhez”

VII. ker. király-utca 17. sz.
a „Moszkva városához.”

Dietrich és Gottschlig

osztr. cs. kir. és magyar kir. udvari thea- és rum-kereskedésük

BUDAPESTEN,

ajánlja téli évadra dusan felszerelt raktárából közvetlenül importált

Chinaí Theát

(legújabb 1879-80-diki termés.)

Különösen:

	frttól	frtig.
Csongó legfinomabb 1/2 kilója	2.—	3.—
Souchong ”	3.—	5.—
Orosz családi thea ”	3.—	4.—
Fekete orosz karaván thea ”	6.—	12.—
Fekete karaván virágos thea ”	5.—	6.—
Pecco virágos thea legfinomabb ”	4.—	6.—
Orosz karaván virágos thea ”	6,50	12.—
Udvari thea vegyíték ”	12.—	—
Victoria thea-vegyíték ”	8.—	—
Király thea-vegyíték ”	6.—	—
Moszkvai thea-vegyíték ”	5.—	—
Császár thea-vegyíték ”	4.—	—
Mandarin thea vegyíték ”	3.—	—
Ugyanezen fajták csomagokban és díszes chinaí szelencékben is kaphatók.		

Kereskedőknek megfelelő engedmény.

Kereskedőknek megfelelő engedmény.

Jamaica-Bum

legfinomabb fajok, közvetlenül importálva.

1 sz. nagy üveg barna (1/2 pint)	2 frt	20 kr.
1 „ közép „ „ (meszely)	1 „	10 „
1 „ kis „ „ (1/3 meszely)	—	56 „
2 „ nagy „ „ (1/2 pint)	1 „	50 „
2 „ közép „ „ (meszely)	—	75 „
2 „ kis „ „ (1/2 meszely)	—	40 „
3 „ nagy „ „ (1/3 pint)	1 „	20 „
3 „ közép „ „ (meszely)	—	60 „
3 „ kis „ „ (1/2 meszely)	—	30 „
4 „ nagy „ „ (1 pint)	1 „	50 „
5 „ nagy „ „ (1 pint)	1 „	20 „

Brazíliai-Bum

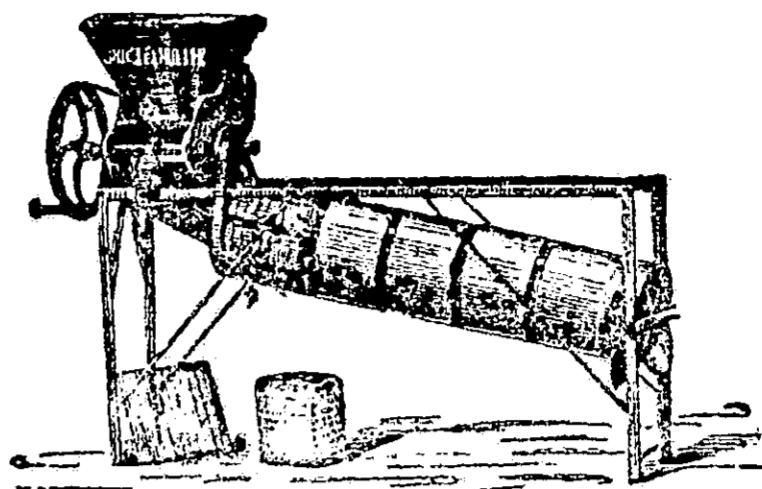
(bíróilag deponál védjeggyel)

1 nagy butélla üvegestől (1 pint)	1 frt	— kr.
1 kis „ „ (1/2 pint)	—	55 „

Mindenemü külföldi likörök pezsgők shery francia borok. csokoládé ang. theasütemény, minden alaku és nagyságu theas edények.

A legcsekélyebb próbamegrendelések is pontosan teljesíttetnek. Kereskedőknek megfelelő engedmény. 1-10

Minden kiállításon az első érdem-éremmel kitüntetve.

Brogie J. és Müller

gép-
és rosta-lemez gyára
Budapesten,

a Margit-híd közelében, készít

Trieuröket (konkoly választó) 6 különféle nagyságban.

Trieur hengereket malmok számára.

Koptatókat,

Szelelő rostákat,

Sit ákat és rostákat, cséplőgépek számára.

50-28

Egy kivágott oldalú, ugynevezett bánáti

könnyü úri kocsi,

mely kevésbé van használva, helyben jutányos áron eladó.

Tudakozódások e lap kiadóhivatalához intézendők.

CLAYTON és SHUTTLEWORTH

Budapesten.

A közelgő idényre ezennel ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat, malmok, szecskavágók, répapazók s egyéb gépek beszerzésére, s egyidejüleg bátrak vagyunk ez alkalmat felhasználva, a nagyérdemü gazdaközönséget arra figyelmeztetni, hogy a f. évi szeptember hó 19-től 22-ig Békés-Csabán megtartott gazdasági gépkiallítás és gépversenyénél, gépeinknek hasonlíthatlanul kitünő szerkezete és szabatos munkája a bíráló-bizottság által 7 drb ezüst-éremmel lett kitüntetve és pedig.

az egyetlen nagy ezüst-éremmel szállítható **4 fogatú** tisztító szerkezet és zsákoló készülékkel ellátott **járgány cséplőgépünk**; — a legnagyobb kitüntetés egy nagy ezüst-éremmel **VRSI** jegyü **3 vasú ekénk**; — az egyedül e czélra kitzított ezüst-érmekkel pedig **konkoly választó gépeink**; (Trieurök), **szecskavágóink, rögtörőink, répapazók** stb. Gőz gépek a kiállításból egyáltalán ki voltak zárva. 5-6

Clayton és Shuttleworth

Budapest, váci-körút 80. sz.

Áthatlan sövény!

3000 darab erőteljes kész sövénynek való tüskés lepényfa, [Gledicia triacantos.] jutányos áron, valamint a legválogatottabb asztali szőlő lugas fajok, erős tőkékben, filokszerá mentes, alólirottnál kapható.

Szarvas, október 15. 1880.

Sztaricskay Soma,

vaskereskedő.

4-6